

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia2011 r.

w sprawie warunków i trybu organizowania praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych prowadzonych przez szkołę lub zespół szkół, działających przy zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich

Na podstawie art. 95da ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych prowadzonych przez szkołę lub zespół szkół działających przy zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich oraz kwalifikacje wymagane od osób prowadzących praktyczną naukę zawodu oraz przysługujące im uprawnienia.

§ 2. Rozporządzenie stosuje się do nieletnich umieszczonych w zakładach poprawczych albo schroniskach dla nieletnich, będących uczniami szkół ponadgimnazjalnych lub zespołów szkół ponadgimnazjalnych zwanych dalej „nieletnimi” oraz do szkół ponadgimnazjalnych lub zespołów szkół ponadgimnazjalnych w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich prowadzących kształcenie zawodowe, zwanych dalej „szkołami”.

§ 3. Praktyczna nauka zawodu jest organizowana przez szkołę na podstawie decyzji dyrektora zakładu lub schroniska podejmowanej na wniosek dyrektora szkoły.

§ 4. 1. Praktyczna nauka zawodu jest organizowana w formie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

2. Zajęcia praktyczne organizuje się dla nieletnich w celu opanowania przez nich umiejętności zawodowych, niezbędnych do podjęcia pracy w danym zawodzie.

3. Praktyki zawodowe organizuje się dla nieletnich w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy.

4. Praktyki zawodowe nieletnich mogą być organizowane w czasie całego roku szkolnego, w tym również w okresie ferii letnich.

5. W przypadku organizowania praktyk zawodowych w okresie ferii letnich odpowiedniemu skróceniu ulega czas trwania zajęć dydaktyczno-wychowawczych dla uczniów odbywających te praktyki.

6. Zakres wiadomości i umiejętności nabywanych przez nieletnich na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych oraz wymiar godzin tych zajęć i praktyk określa program nauczania dla danego zawodu dopuszczony do użytku w danej szkole przez dyrektora szkoły.

§ 5. 1. Dobowy wymiar godzin zajęć praktycznej nauki zawodu nieletnich w wieku do lat 16 nie może przekraczać 6 godzin, a uczniów w wieku powyżej 16 lat - 8 godzin.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość przedłużenia dobowego wymiaru godzin zajęć praktycznej nauki zawodu dla nieletnich w wieku powyżej 18 lat, nie dłużej jednak niż do 12 godzin, przy zachowaniu tygodniowego wymiaru godzin zajęć edukacyjnych, określonych w ramowym planie nauczania.

3. Przedłużenie dobowego wymiaru godzin zajęć praktycznej nauki zawodu jest możliwe tylko w tych sytuacjach, gdy przedłużony dobowy wymiar czasu pracy wynika z rodzaju pracy lub jej organizacji.

4. Praktyczna nauka zawodu może być organizowana w systemie zmianowym, z tym że w przypadku uczniów w wieku poniżej 18 lat nie może wypadać w porze nocnej.

§ 6. 1. Praktyczna nauka zawodu nieletnich jest prowadzona indywidualnie lub w grupach.

2. Liczba nieletnich w grupie powinna umożliwiać realizację programu nauczania dla danego zawodu dopuszczonego do użytku w danej szkole przez dyrektora szkoły

i uwzględniać specyfikę nauczanego zawodu, przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisy w sprawie prac wzbronionych młodocianym, a także warunki lokalowe i techniczne w miejscu odbywania praktycznej nauki zawodu.

3. Podziału nieletnich na grupy dokonuje kierownik warsztatów szkolnych w porozumieniu z dyrektorem szkoły po zasięgnięciu opinii dyrektora zakładu.

§ 7. 1. Dyrektor zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich, przy których odbywa się w ramach warsztatów praktyczna nauka zawodu:

- 1) nadzoruje realizację programu praktycznej nauki zawodu,
- 2) zapewnia ubezpieczenie uczniów od następstw nieszczęśliwych wypadków,
- 3) wyznacza do prowadzenia praktycznej nauki zawodu nauczycieli praktycznej nauki zawodu, zwanych dalej „nauczycielami”,
- 4) zapewnia stanowiska szkoleniowe wyposażone w niezbędne urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną, uwzględniające wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 5) zapewnia odzież, obuwie robocze i środki ochrony indywidualnej oraz środki higieny osobistej przysługujące na danym stanowisku pracy pracownikom, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- 6) zapewnia pomieszczenia do przechowywania odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej,
- 7) zapewnia dostęp do urządzeń higieniczno-sanitarnych oraz pomieszczeń socjalno-bytowych,
- 8) zapoznaje nieletnich z organizacją pracy, regulaminem pracy, w szczególności w zakresie przestrzegania porządku i dyscypliny pracy, oraz z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 9) nadzoruje przebieg praktycznej nauki zawodu,
- 10) sporządza, w razie wypadku podczas praktycznej nauki zawodu, dokumentację powypadkową,
- 11) powiadamia dyrektora zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich o naruszeniu przez nieletniego regulaminu pracy.

§ 8. 1. Zajęcia praktyczne prowadzą nauczyciele oraz instruktorzy praktycznej nauki zawodu.

2. Instruktorami praktycznej nauki zawodu są:

- 1) pracownicy, dla których praca dydaktyczna i wychowawcza z uczniami lub młodocianymi stanowi podstawowe zajęcie i jest wykonywana w tygodniowym wymiarze godzin przewidzianym dla nauczycieli, określonym w odrębnych przepisach,
- 2) pracodawcy lub wyznaczeni przez nich pracownicy albo osoby prowadzące indywidualne gospodarstwa rolne, dla których praca dydaktyczna i wychowawcza z uczniami lub młodocianymi nie stanowi podstawowego zajęcia lub jest wykonywana w tygodniowym wymiarze godzin niższym niż przewidziany dla nauczycieli, w ramach obowiązującego ich tygodniowego czasu pracy

3. Instruktorzy praktycznej nauki zawodu, o których mowa w ust. 2 pkt 1, powinni posiadać kwalifikacje wymagane od nauczycieli, określone w przepisach art. 9 ust.1 – 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r., Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) oraz wydanych na ich podstawie przepisach wykonawczych.

4. Instruktorzy praktycznej nauki zawodu, o których mowa w ust. 2 pkt 2, powinni posiadać co najmniej tytuł mistrza w zawodzie, którego będą nauczać, lub w zawodzie wchodzącym w zakres zawodu, którego będą nauczać, i przygotowanie pedagogiczne wymagane od nauczycieli, określone w odrębnych przepisach, lub ukończony kurs pedagogiczny, organizowany na podstawie odrębnych przepisów, którego program został zatwierdzony przez kuratora oświaty i obejmował łącznie co najmniej 70 godzin zajęć z psychologii, pedagogiki i metodyki oraz 10 godzin praktyki metodycznej, albo ukończony przed dniem 6 stycznia 1993 r. kurs pedagogiczny uprawniający do pełnienia funkcji instruktora praktycznej nauki zawodu, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Instruktorzy praktycznej nauki zawodu, o których mowa w ust. 2 pkt 2, niemający tytułu mistrza w zawodzie, powinni posiadać przygotowanie pedagogiczne lub ukończony kurs pedagogiczny, o których mowa w ust. 4, oraz:

- 1) świadectwo ukończenia technikum, technikum uzupełniającego lub szkoły równorzędnej albo świadectwo ukończenia szkoły policealnej lub dyplom ukończenia szkoły pomaturalnej lub policealnej i tytuł zawodowy w zawodzie pokrewnym do zawodu, którego będą nauczać, oraz co najmniej trzyletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać, lub

- 2) świadectwo ukończenia liceum zawodowego i tytuł robotnika wykwalifikowanego lub równorzędny w zawodzie, którego będą nauczać, oraz co najmniej czteroletni staż pracy w tym zawodzie nabyty po uzyskaniu tytułu zawodowego, lub
- 3) świadectwo ukończenia liceum ogólnokształcącego, liceum technicznego, liceum profilowanego, uzupełniającego liceum ogólnokształcącego, technikum i technikum uzupełniającego, kształcących w innym zawodzie niż ten, którego będą nauczać, lub średniego studium zawodowego i tytuł robotnika wykwalifikowanego lub równorzędny w zawodzie, którego będą nauczać, oraz co najmniej sześćoletni staż pracy w tym zawodzie nabyty po uzyskaniu tytułu zawodowego, lub
- 4) dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku (specjalności) odpowiednim dla zawodu, którego będą nauczać, oraz co najmniej trzyletni staż pracy w tym zawodzie nabyty po uzyskaniu dyplomu lub dyplom ukończenia studiów wyższych na innym kierunku (specjalności) oraz co najmniej sześćoletni staż pracy w zawodzie, którego będą nauczać.

§ 9. Na organizację praktycznej nauki zawodu organy prowadzące szkoły zapewniają środki finansowe umożliwiające nieletnim odbycie praktycznej nauki zawodu, w tym środki na wynagrodzenia nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz dodatki szkoleniowe dla instruktorów praktycznej nauki zawodu.

§10. Instruktorzy praktycznej nauki zawodu mogą otrzymywać premię przyznaną zgodnie z regulaminami nagradzania lub premiovania obowiązującymi w tym zakresie w zakładzie lub schronisku.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych warunków i trybu organizowania praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych prowadzonych przez szkołę lub zespół szkół działających przy zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 95da ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178 dalej upn) w brzmieniu ustalonym przez art. 5 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241).

Wobec dokonanych zmian w ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich, dotyczących likwidacji dotychczasowych gospodarstw pomocniczych i przejmowania składników majątkowych, należności i zobowiązań przez warsztaty szkolne prowadzone przez szkołę lub zespół szkół, działających przy zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich i wprowadzenia możliwości realizowania przez nieletnich praktycznej nauki zawodu w warsztatach szkolnych prowadzonych przez szkołę lub zespół szkół, powstała konieczność wydania rozporządzenia regulującego warunki i zasady praktycznej nauki zawodu przez nieletnich, z uwzględnieniem specyfiki warsztatów i zakładów poprawczych oraz schronisk dla nieletnich.

Nieletni przebywający w schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych, zgodnie z obecnym brzmieniem art. 95d upn, obowiązującym jeszcze do 31.12.2010 r., mogli być zatrudniani w gospodarstwach pomocniczych zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich, jeżeli ukończyli 16 lat i spełniali wymogi określone w Kodeksie pracy. Ponieważ do końca 2010 r. ma nastąpić likwidacja wszystkich gospodarstw pomocniczych, a większość z nich została już zlikwidowana, to konieczne jest zastąpienie dotychczasowego zatrudniania nieletnich w gospodarstwach pomocniczych możliwością pobierania przez nich praktycznej nauki zawodu. Należało zatem określić szczegółowe warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu, prawa i obowiązki szkoły lub zespołu szkół prowadzących warsztaty szkolne, a także kwalifikacje wymagane od osób prowadzących praktyczną naukę zawodu i przysługujące im uprawnienia. Praktyczna nauka zawodu jest realizowana w formie zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych. Konieczne stało się określenie w rozporządzeniu sposobu

realizacji tych zajęć i praktyk, czasu ich trwania, rodzaju szkół w jakich odbywa się praktyczna nauka zawodu, zadań i obowiązków szkół związanych z organizacją praktycznej nauki zawodu i praktykami zawodowymi, przy uwzględnieniu z jednej strony jednak specyfiki zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich (ich izolacyjnego charakteru), a z drugiej strony konieczności zapewnienia nauki takiej samej jaką oferuje szkolnictwo otwarte.

W rozporządzeniu jednoznacznie wskazano, że odnosi się ono jedynie do tych wychowanków, będących uczniami szkół ponadgimnazjalnych lub zespołów szkół ponadgimnazjalnych (nieletnich). Zatem rozporządzenie nie obejmuje uczniów szkół podstawowych, którzy uczestniczą w przysposobieniu do pracy i uczniów gimnazjów, którzy uczestniczą w przysposobieniu do zawodu, ponieważ uczniowie ci nie uczą się zawodu, nie realizują przedmiotów zawodowych, nie otrzymują dokumentu o ukończeniu danego etapu kształcenia zawodowego i nie zdają egzaminów zewnętrznych.

W rozporządzeniu wskazano przepisy regulujące kwalifikacje jakie powinni posiadać instruktorzy praktycznej nauki zawodu. Kwalifikacje te określają przede wszystkim przepisy art. 9 ust. 1-3 ustawy z dnia z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela* (Dz. U. z 2006 r., Nr 97, poz. 674, z późn. zm.) oraz przepisy aktów wykonawczych wydanych na ich podstawie, a w szczególności w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. *w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli* (Dz. U. z 2009r., Nr 50, poz. 400). Uprawnienia instruktorów praktycznej nauki zawodu wynikać mogą jedynie z zawartej z nimi umowy o pracę na podstawie kodeksu pracy i z obowiązujących w poszczególnych placówkach (tj. schroniskach dla nieletnich i zakładach poprawczych) regulaminów. Nie są oni bowiem nauczycielami w rozumieniu Karty Nauczyciela i nie podlegają regulacjom tam zawartym. Przyznanie instruktorom praktycznej nauki zawodu szerszych uprawnień, czyli takich samych jak nauczycielom i stosowanie wobec nich Karty Nauczyciela, byłoby wykroczeniem poza delegację ustawową i prowadziłoby do nieuzasadnionego uprzywilejowania instruktorów, przy równoczesnym braku spełnienia przez instruktorów wymagań stawianych nauczycielom na podstawie Karty Nauczyciela. Należy podkreślić, że instruktorami mogą być rolnicy, piekarze, szewcy, mechanicy,

itp., zatem osoby, które w żadnym zakresie nie spełniają wymagań stawianych nauczycielom.

Rozporządzenie wskazuje, że organ prowadzący szkołę jest zobowiązany zapewnić środki finansowe na realizację i organizację praktycznej nauki zawodu nieletnich, przy czym odpowiedzialność ta dotyczy tak zapewnienia technicznych warunków realizacji praktycznej nauki zawodu, jak też wynagrodzeń dla nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu.

Planowana data wejścia w życie rozporządzenia to dzień 1 stycznia 2011 r. co jest powiązane z wejściem w życie regulacji wprowadzonych do *ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich* (tj. art. 95da ust. 3). Zapewnić ma to spójność systemu prawnego i umożliwić prawidłowe funkcjonowanie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, zgodnie z obowiązującymi przepisami, a przede wszystkim prawidłową realizację obowiązku szkolnego w zakresie kształcenia zawodowego, na które w zakładach i schroniskach położony jest duży nacisk. Jednocześnie wejście w życie rozporządzenia umożliwi płynne przejście od systemu realizowania praktycznej nauki zawodu w gospodarstwach pomocniczych zakładów dla nieletnich, które ulegną likwidacji z dniem 31 grudnia 2010 r. poprzez wprowadzenie rozwiązania umożliwiającego kontynuację kształcenia zawodowego.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z wymogiem art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja.

Projektowana regulacja obejmuje swoim zakresem nieletnich oraz w odniesieniu do zasad funkcjonowania regulowanych rozporządzeniem i ustawą instytucji: pracowników zakładów poprawczych, schronisk dla nieletnich, pracowników szkół, zespołów szkół i warsztatów.

2. Zakres konsultacji społecznych.

Projekt przedstawiono do zaopiniowania Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Rzecznikowi Praw Dziecka, dyrektorom zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, kierownikom Okręgowych Zespołów Nadzoru Pedagogicznego, Związkowi Nauczycielstwa Polskiego, Forum Związków Zawodowych Branży Nauki, Oświaty i Kultury, Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”, Sekcji Krajowej Zarządu Głównego NSZZ Pracowników SdN i ZP, Polskiemu Stowarzyszeniu Kadry Kierowniczej Zakładów Poprawczych i Schronisk dla Nieletnich.

Uwagi (łącznie 30) zgłosiły następujące podmioty : Dyrektor Zakładu Poprawczego w Tarnowie, Dyrektor Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Laskowcu, Dyrektor Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Głogowie, Dyrektor Zakładu Poprawczego w Świeciu, Dyrektor Schroniska dla Nieletnich w Chojnicach, Dyrektor Schroniska dla Nieletnich w Szczecinie, Kierownik Okręgowego Zespołu Nadzoru Pedagogicznego we Wrocławiu, Kierownik Okręgowego Zespołu Nadzoru Pedagogicznego w Katowicach, Związek Nauczycielstwa Polskiego, NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych.

Nie zgłosiły uwag: Okręgowy Zespół Nadzoru Pedagogicznego w Bydgoszczy, Rzecznik Praw Obywatelskich, Schronisko dla Nieletnich w Gackach, Schronisko dla Nieletnich w Stawiszynie.

Pozostałe podmioty w określonym terminie nie zajęły żadnego stanowiska. Spośród 30 zgłoszonych uwag 8 uznano za uzasadnione.

Pięć uwag (zgłoszonych przez NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych, Kierownika Okręgowego Zespołu Nadzoru Pedagogicznego w Katowicach, Dyrektora Schroniska dla Nieletnich w Szczecinie, Dyrektora Zakładu

Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Głogowie, Dyrektora Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Laskowcu) dotyczyło tego samego problemu, czyli brzmienia § 7 ust.1 projektu. Dokonano zmiany przepisu w ten sposób, że w miejsce słów „Szkoła, przy której odbywa się w ramach warsztatów praktyczna nauka zawodu” wpisano: „Dyrektor zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich, przy których odbywa się w ramach warsztatów praktyczna nauka zawodu”.

Natomiast 3 uwagi (zgłoszone przez Dyrektora Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Laskowcu, Dyrektora Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Głogowie i Związek Nauczycielstwa Polskiego) dotyczyły § 6 ust. 3 projektu. Uwagi uwzględniono i wprowadzono stosowne zmiany w § 6 ust. 3 poprzez zastąpienie dotychczasowej treści: „Podziału nieletnich na grupy dokonuje odpowiednio dyrektor zakładu lub schroniska w porozumieniu z dyrektorem szkoły po zasięgnięciu opinii kierownika warsztatów”, nowym brzmieniem: „Podziału nieletnich na grupy dokonuje kierownik warsztatów szkolnych w porozumieniu z dyrektorem szkoły po zasięgnięciu opinii dyrektora zakładu.”

Dwie uwagi, choć uzasadnione, nie były możliwe do uwzględnienia. Mianowicie uwaga co do użycia w nazwie rozporządzenia i w dalszej części zamiast określenia „warsztaty szkolne prowadzone **przez** szkołę lub zespół szkół działających **przy** zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich” zamiast użycia określenia „warsztaty szkolne prowadzone **w** schronisku dla nieletnich lub **w** zakładzie poprawczym”, zgłoszona przez Dyrektora Okręgowego Zespołu Nadzoru Pedagogicznego w Katowicach, choć słuszna, to nie jest jednak możliwa do uwzględnienia. Nazwa rozporządzenia wynika bowiem wprost z upoważnienia ustawowego, a nie jest dopuszczalne korygowanie aktu wyższego rzędu aktem rzędu niższego. Oczywiście należy przez „warsztaty szkolne prowadzone przez szkołę lub zespół szkół działające przy zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich” rozumieć warsztaty, które działają w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich.

Wskazanie przez w/w podmiot, że konieczne jest uregulowanie sposobu odbywania praktyk zawodowych u pracodawców i w indywidualnych gospodarstwach rolnych, na wzór rozporządzeniu MEN-u z dnia 1.07.2002 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu jest uwagą słuszną i do rozważenia w przyszłości.

Pozostałe uwagi nie zostały uwzględnione, a dotyczyły:

- braku sprecyzowania w § 4 projektu, gdzie się powinny odbywać i na jakich zasadach praktyki szkolne. Zgodnie z ideą praktyk zawodowych winny one odbywać się w zakładach pracy, co rodzi pytania o formę, sposób i koszty realizacji takiego przedsięwzięcia, o których projekt nie mówi.

Uwaga niezasadna. Z zamkniętego charakteru pobytu nieletnich w zakładach poprawczych i schroniskach wynika, że praktyki zawodowe powinny być realizowane na terenie zakładu poprawczego lub schroniska dla nieletnich.

- paragrafu 6, który przewiduje podział nieletnich na grupy. Wątpliwość budzi określenie liczebności grupy, tzn. czy ma być ona zgodna z liczebnością wskazaną w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, czy określona w inny sposób i jaki?

Uwaga nie zasługuje na uwzględnienie. Niniejsze rozporządzenie nie może być sprzeczne z rozporządzeniem w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich. Przy podziale na grupy oczywiście muszą być uwzględniane zapisy rozporządzenia w sprawie zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich.

- zarzut niejasności i nieprecyzyjności zapisów § 8 ust.2 pkt 2, § 8 ust.1 i §7 pkt.3, w szczególności co do określeń: „nauczyciel praktycznej nauki zawodu” i „instruktor praktycznej nauki zawodu”.

Uwaga niezasadna. Rozporządzenie wyjaśnia kto może być instruktorem praktycznej nauki zawodu. O tym kto może być nauczycielem stanowią przepisy Karty Nauczyciela.

- propozycji, aby § 3 miał następujące brzmienie: „Praktyczna nauka zawodu jest organizowana przez warsztaty zakładu poprawczego lub schroniska na podstawie decyzji dyrektora placówki w porozumieniu z dyrektorem szkoły i kierownikiem warsztatów”. Uwaga niezasadna.

- zarzutu niemożności stworzenia rzeczywistych warunków pracy z powodu likwidacji gospodarstw szkolnych (§ 4 ust. 3).

Uwaga niezasadna. Właśnie tworzenie warsztatów ma zastąpić dotychczasowe gospodarstwa pomocnicze.

- zarzutu, że przepisy § 4 ust. 4 i ust. 5 odnoszą się jedynie do uczniów szkół zawodowych, w których w uzasadnionych wypadkach organizuje się praktyki letnie. Przepisy nie obejmują uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, którzy obligatoryjnie w czasie letnim mają wakacje.

Uwaga niezasadna. Rozporządzenie wprost określa grupę nieletnich objętych rozporządzeniem. Dotyczy ono tylko uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

- sprzeczności tygodniowego wymiaru godzin zajęć przysposobienia do pracy zawodowej dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów z dobowym wymiarem godzin określonym w § 5 ust. 1 projektu rozporządzenia.

Uwaga niezasadna. Projekt rozporządzenia dotyczy nieletnich, będących uczniami szkół ponadgimnazjalnych, a nie uczniów szkół podstawowych i gimnazjów.

- propozycji, aby w § 9 umieścić zapis, że Ministerstwo Sprawiedliwości jako organ prowadzący zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich zapewnia środki finansowe umożliwiające nieletnim odbycie praktycznej nauki zawodu, w tym środki na wynagrodzenia nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz dodatki szkoleniowe dla instruktorów praktycznej nauki zawodu.

Uwaga niezasadna. Z całokształtu przepisów wynika, że działalność zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich jest finansowana z budżetu państwa.

- propozycji, aby stworzyć warsztaty terapii zajęciowej dla wychowanków upośledzonych umysłowo w stopniu lekkim i umiarkowanym, z zaburzeniami osobowości, których podłożem są organiczne uszkodzenia centralnego układu nerwowego.

Uwaga niezasadna. Rozporządzenie dotyczy tych wychowanków, którzy mogą realizować naukę w szkole ponadgimnazjalnej, także w szkole specjalnej, ale nie obejmuje warsztatów terapii zajęciowej, które są formą terapii-leczenia, nie nauki.

- propozycji, aby uzupełnić przepis § 2 przez dopisanie, że „rozporządzenie stosuje się również do szkół podstawowych realizujących wybrane treści i umiejętności o istotnym znaczeniu wychowawczym dotyczącym przygotowania zawodowego w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy (zawodu) w warsztatach szkolnych oraz szkół gimnazjalnych w zakładzie poprawczym lub schronisku dla nieletnich realizujących zajęcia z przygotowania zawodowego w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy (zawodu).

Uwaga niezasadna. Projekt rozporządzenia jednoznacznie wskazuje jakiej grupy wychowanków dotyczy.

- propozycji, aby rozporządzenie obejmowało całość warsztatów szkolnych przy zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, a nie tylko młodzież ponadgimnazjalną i umożliwiło przyuczenie do zawodu nieletnim od 15 rok życia bez ukończonego gimnazjum.

Uwaga niezasadna. Rozporządzenie obejmuje praktyczną naukę zawodu, która odbywa się tylko w szkołach ponadgimnazjalnych.

- propozycji, aby przyjąć, że instruktorem może być też osoba z wykształceniem zawodowym, z uwagi na znaczną trudność w pozyskaniu specjalistów np. z branży brukarskiej z wykształceniem wyższym niż zawodowe.

Uwaga niezasadna, ponieważ § 8 jasno precyzuje kwalifikacje instruktorów praktycznej nauki zawodu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Projektowana regulacja wg szacunków w 2011 r. spowoduje wydatki w wysokości 2.120.682 zł, przy czym dochody, jakie jednocześnie w tym samym czasie mogą osiągnąć zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich z działalności warsztatów szkolnych oceniane są na kwotę 573.500 zł. Wydatek rzędu 2 mln zł przeznaczony na działalność edukacyjną, do której Państwo jest konstytucyjnie zobowiązane (w tym wypadku w postaci kształcenia zawodowego praktycznego) uznać należy za uzasadniony i nie mający zasadniczego wpływu na sektor finansów publicznych.

Wydatki związane z utworzeniem warsztatów szkolnych zakłady i schroniska będą musiały ponosić w ramach posiadanych środków w planie finansowym na rok 2011. Natomiast uzyskiwane przez warsztaty dochody będą musiały być odprowadzane na dochody budżetu państwa. Warsztaty wchodzi w skład zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich, które są jednostkami budżetowymi i w związku z tym pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa. W latach 2011 i 2012 tworzy się w budżecie państwa rezerwę celową przeznaczoną na wydatki związane z tworzeniem warsztatów szkolnych, w wysokości odpowiadającej planowanemu przyrostowi dochodów. Zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich, w których zostaną utworzone warsztaty szkolne w wyniku likwidacji w 2010 r. gospodarstw pomocniczych, będą mogły w 2011 r. otrzymywać środki na wydatki z rezerwy celowej w wysokości odpowiadającej odprowadzonym dochodom.

Zgodnie z art. 94 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241), w przypadku państwowych jednostek budżetowych, wykonujących zadania realizowane dotychczas przez

gospodarstwo pomocnicze państwowej jednostki budżetowej, mogą zostać zwiększone wydatki budżetowe proporcjonalnie do przyrostu uzyskiwanych dochodów.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny.

Regulacje zaproponowane w projekcie zasadniczo nie będą miały wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz na sytuację i rozwój regionalny, biorąc pod uwagę fakt, że łącznie na terenie kraju jest 35 placówek o charakterze zakładów poprawczych lub schronisk dla nieletnich.